

Anna Stothardová

*Změnění
odcházet*

PLUS

Anna Stothardová

Umění odcházet

Přeložila Kateřina Klabanová

PLUS

Copyright © Anna Stothard, 2013

Translation © Kateřina Klabanová, 2014

ISBN 978-80-259-0311-7

Pro J.

Ve dveřích ložnice se objevil nahý Luke. Na sobě měl jen ponožku shrnutou kolem kotníku, na strništi mu ulpělo pár kapek, jak pil z kohoutku, a na horním rtu bylo vidět trochu zaschlé krve od šarvátky na večírku. Luke přitahoval nehody všeho druhu, každou chvíli někde něco podpálil, rozbil vázu nebo se pokoušel urovnat cizí potyčku.

„Co ret?“ optala se Eva a vyklouzla z bot.

„Dobrý.“ Dotkl se ranky špičkou jazyka. Svlékání zabralo Lukovi sotva půl vteřiny a vždycky pak seděl na posteli jako impresário, zatímco Eva kolem něj rádoby nonšalantně tancovala a schovávala se za skříně a dveře, aby ji neviděl v nelichotivých stádiích nahoty. Cítila, jak ji Luke sleduje, když se soukala ze šatů a na mžik odhalila tělové punčochy, než ze země sebrala ručník a posadila se s ním zády k němu. Kolem lampičky na nočním stolku poletoval mol a zmateně narážel do žárovky.

Eva měla na všech večírcích, i na těch povedených, nejradši chvíli, kdy si po návratu domů vyzouvala boty. Luke si z ní utahoval, že je přesně ten typ lidí, v jejichž blízkosti by se chtěl člověk ocitnout v případě požáru nebo teroristického útoku, protože jakmile někam vešla, ze všeho nejdřív si zmapovala, kudy ven, a připravila se na případnou evakuaci. Na fotografiích se zásadně dívala nesprávným směrem a většinou stála na krajíčku nebo v rohu, jako by se chystala vystoupit z rámu. Naproti tomu Luke dělal kdekoliv dojem, že je tam odjakživa a měl by tam zůstat navěky. Tvořil středobod všech snímků a stával v čele každého davu.

Na muže s velikým znetvořeným nosem, pokřivenou čelistí a jestřábíma šedýma očima zasazenýma příliš hluboko v obličejí spal s pozoruhodným počtem žen. Černé

vlasý mu jako dráty trčely směrem, kterým si je předešlou noc přeležel, a když se je pokusil učesat, vypadaly ještě hůř. Když bylo Lukovi deset let, napadl ho na poli nedaleko otcovy devonské farmy pes, a byl by ho zabil, nebýt tuláka, který zvíře odtrhl od Lukovy tváře. Tu brázdily i jizvy z pozdějších patálií, ale většinou to byly stopy po tehdejší plastice – světlejší švy pod ušima a napříč levým obočím, které Evě v nepřívětivém rozpoložení připomínaly masku: Luke byl sestavený, našitý na lebku a ona přemítala, jak by asi vypadal, kdyby se mu to nestalo. I tak by měl dlouhý orlís nos a zvířecí ramena, snad až příliš široká v poměru k tělu. Přesto se kdekoliv choval jako ten nejpohlednější chlap. Na večírcích se s Evou občas pokoušely sblížit Lukovy dřívější známosti a usmívaly se na ni, jako by sdílely nějaký módní úlet. „Jak se má Luke?“ ptávaly se a významně nakláněly hlavu.

Eva zívla a vrávoravě si vlezla pod peřinu. Luke se na ni ještě chvíli díval a nejspíš uvažoval, jestli má po všem tom pití sílu na milování. Stačilo by jen pootočit k němu hlavu a byl by do toho šel, ale ona se natáhla po skleničce vody z kohoutku na nočním stolku.

„Mám zhasnout?“ zeptala se přes rameno.

„Jo,“ zamumlal. Mol přišel o jas Eviny lampičky a vydal se pod závěs dobývat světlo pouliční lampy. Levitoval v úzkém proužku falešného slunečního svitu a Eva potlačila nutkání vstát a zabít ho. Místo toho vyhledala ve stínech Lukův profil a přemýšlela, jak od něj kdy bude moci odejít, když teď bydlí spolu.

* * *

Druhý den ráno se spolu mlčky procházeli deštivým Regent's Parkem. Trávník se zubatě zařezával do obzoru stromů pod šedivou oblohou. Z konstrukce Evina deštníku viselo pár zlomených drátů a po schlíplých dílcích potahu jí na kotníky dopadávaly kapky. Luke třímal golfový deštník v námořnické modři s logem advokátní kanceláře.

Eva s Lukem přecházeli toho rána přes York Bridge směrem do parku jako jediní. Došli sem pěšky z bytu v uličce Silver Place přes vyčerpané ranní Soho, kolem zavřených striptýzových klubů a pasáží, v nichž se s pomrkáváním začínaly probouzet hrací automaty, a celou cestu až k rušné Marylebone Road se vyhýbali lidem, kteří si v dešti vyrazili po nákupech. Lukův rozseklý ret vypadal hůř než před usnutím, napuchl mu a zbarvil se dořelova jako dítěti s pusou od borůvek. A i jizvy působily dnes ráno téměř odpudivě. Vstoupili do Královské růžové zahrady a Luke se volnou rukou co chvíli dotkl ranky. Déšť ani chlad nenasvědčovaly tomu, že by byl první srpnový den, a v smotcích pylu zůstávalo bez poskvrnky jen pár okvětních lístků. Záhony lemovaly kovové štítky: Alchemist, Eden, Honey, Colette, Anne Boleyn.

„Válka růží,“ poznamenal Luke při pohledu na zubožené rostliny v nasáklých půlkruzích kolem, které se zařatými pěstmi vzdorovaly počasí.

Pokračovali dál kolem amfiteátru a zpátky k jezeru. Přešli po mostě na volnou travnatou plochu s prázdnými hranatými závorkami fotbalových branek. Lidí tu bylo pomálu – pár jich venčilo psy, o několik hřišť dál hráli dva kluci fotbal a v dálce postával hlouček lidí s deštníky. Na tu vzdálenost

se Evě s Lukem zdálo, jako by deštníky secvičovaly nějaký tanec, protože se všechny nakláněly a točily naráz. Evu napadlo, jestli to třeba nebude skupinka skalních příznivců jógy nebo oddíl karatistů, kterým nevadí cvičit v dešti, ale když se k nim přiblížili, ukázalo se, že se jedná o skupinku milovníků ptactva. Každý deštník se klenul nad dalekohledem nebo fotoaparátem s dlouhatánským objektivem, nikdo se nehýbal ani nedutal, jenom objektivy a dalekohledy se stáčely v pomalém souladu.

Ze stromů se s kapkami spouštěli ptáci – viditelnější než jindy, pomyslela si Eva, ale možná to bylo jenom tím, že jim věnovala pozornost. Převažovaly nahrbené vrány, které v lesklých fráčcích zakaboněně posedávaly ve spleti větví. Potom se z vrcholku jednoho stromu odlepil dravec s křídly ve tvaru vesel, střemhlav se vrhl dolů a pak obloukem zamířil zase vzhůru a posměšně přistál na ještě vyšším stromě, kde byl víc na očích a přitom nedosažitelnější. Milovníci ptactva natáčeli hlavy ve směru dravcova letu.

„Co je to? Káně?“ zauvažoval Luke.

„Orel skalní a jmenuje se Regina,“ odpověděl zpovzdálí pán v dlouhém plášti. „Uletěla dneska ráno ze zoo.“

Vrány v nižších stromech krákoraly a nejspíš sledovaly to nové stvoření v rajonu. Nedokázaly se utiшит a skřehotavě se dohadovaly klapajícími zobáky, jako když dvořanstvo chystá kočáry a krinolíny pro novou královnu z dalekých krajů. Eva netušila, jestli orlové požírají vrány, ale kdyby byla vrána, hleděla by už dávno vyklidit pole. Vzpomínala na všechny chvíle, kdy stála na King Edward's Bridge a shlížela na Regent's Canal a Snowdonovu voliériu na jednom

břehu a výběh pro prasata vousatá v hlavní části zoo na tom druhém. Pokaždé ji při tom napadlo, co si asi myslí taková cynická městská kachna, holubi nebo umounění rackové o svých exotických příbuzných za drátěnkou voliéry. Často bylo vidět volně žijící ptáčky, kterak krouží kolem špiček a sedel mohutné konstrukce a povídají si s těmi cizinci uvězněnými uvnitř, nebo je možná přiletěli jen tak popichovat.

Regina zůstala na vršku stromu a ignorovala prosebné pískání chovatele i návnadu v podobě promoklého schlíplého králíka. Pán, který je zpravil o útěku ze zoo, nabídl Evě dalekohled. Přiložila si ho k očím a chvíli trvalo, než mezi rozmazanými větvemi, oblohou a odumřelým zkrouceným listím zachytila krajíčkem čočky pařát a našla si cestu k Regininým rozložitým ramenům a založeným křídlům, k bohorovnému tělu v nejrůznějších odstínech hnědi. Zátylek hrdlořeza přecházel v uhlazenou tvář, která shora téměř nonšalantně přehlížela svět a každou chvíli zaujímal jiný úhel. Eva sledovala úsměšek zahnutého zobanu a oči pod nazlobeným pernatým obočím.

„Vypadá jako královna Viktorie v letech,“ zhodnotila ji a podala dalekohled Lukovi – jen se do něj podíval, větev pod Reginou se zhoupala, jak se od ní pták odrazil. Milovník ptactva mu dalekohled okamžitě vytrhl, ale Regina se jen mihla, na půl vteřiny se dotkla pařáty středu nedalekého fotbalového hřiště a letěla dál, až přistála na mnohem nižším stromě za hřišti. Chovateli ze zoo poklesla ramena. Reginin let provázely oči, dalekohledy i fotoaparáty.

„Koketa,“ usmál se Luke a naklonil hlavu na stranu. Eva se zadívala na Lukův profil – zbrázděný nos a masivní

čelisti, rozseklý ret a úzká ústa s někdy nevraživým výrazem. Ačkoliv spolu chodili už tři roky, bydlel Luke ještě před několika měsíci sám v Hackney. Všechn nábytek měl čistě bílý a Eva se při pohledu na něj nedokázala ubránit myšlence na designové dioráma bytu šitého na míru mladému svobodnému právníkovi, vybaveného vším, včetně japonských tisků v ložnici a abstraktních fotografií mostů a lodí v obýváku. Počátkem května ale v bytě nad ním prasklo potrubí a Luke se objevil u Eviných dveří s krabicí zavlhklých gramodesek vážné hudby v náručí, s láhví archivního červeného vína, které mu k osmnáctým narozeninám dal otec, a kufrem plným bot. Když Luke postavil krabice na zem v chodbě, všimla si Eva, že její přítel při chvatném půlnočním balení neopomněl přibrat nezbytnosti typu sady na čištění bot a kuchařky *Pekelná kuchyně*, a připadalo jí to dost zvláštní. Den nato se do bytu vydal podruhé a vrátil se s obrovskou televizí, parním hrncem a minimalistickými japonskými obrazy, které vybízely k zamyšlení nad různými odstíny „bílé“. Netrvalo dlouho a Evina knihovna se rozrostla o nejnovější komentované vydání trestního zákoníku, výkladový právnícký slovník a sbírku precedentů. Kdyby měl Luke v úmyslu vyhledat si vbrzku jiné vlastní bydlení, jak s úsměvem podotkla jedna Evina kamarádka, pravděpodobně by nestrávil celé odpoledne řazením knihovny podle abecedy.

Eva se příliš nestarala o to, kolik času Lukovi zabírá práce, dokud se k ní nenastěhoval. Věděla, že občas tráví celé dny v hotelu poblíž soudu, odkud jí kolem půlnoci skypoval z prázdného business centra, ale rozsah jeho závazků

a pracovního nasazení si začala uvědomovat, až když jí stolek v obývacím pokoji pokryl svými spisy a při poslechu Rachmaninova a Mozarta z matčina starého gramofonu nad nimi vysedával většinu nocí až do časných ranních hodin. Eva občas jen tak seděla na gauči a sledovala ho při práci, protože ji fascinovala promyšlenost a přesnost jeho pohybů, tak odlišná od neohrabanosti, kterou projevoval při jiných činnostech. Ve vzdálenějším pravém rohu bez výjimky leželo červené kuličkové pero, ořezaná tužka 2B, guma a plnicí pero, které mu Eva koupila k devětadvacátým narozeninám. Zbožňoval poznámkové samolepky, ale jen ty žluté v klasické velikosti, na něž nečitelným písmem cosi čmáral a pak je láskyplně lepil na vytištěné stránky, než štos zvedl na výšku, poklepem srovnal vyčnívající listy a nadměrným palcem zastrkal poslední nepřizpůsobivce. Evin tichý byt se najednou hemžil poslíčky, kteří mu v pět nebo v šest ráno přivázeli na kolech soudní podklady, aby si je mohl pročíst, než odejde do práce, a zvučel telefonáty úředníků a kolegů bez ohledu na denní či noční dobu.

Jednou odpoledne, pár týdnů po tom, co se k ní nastěhoval, zvedla Eva z rohožky u vchodových dveří na Silver Place výpisy z účtů a menu do restaurací s rozvozem a mezi barevnými letáky a kupony na ni vykoul bílý korespondenční lístek. Byl adresovaný Lukovi uhlazenými velkými písmeny, a tak ho bezmyšlenkovitě otočila. Na druhé straně stál stejně pečlivým písmem jako adresa citát: „Zakryjte jí tvář, mé oči jsou oslněny. Zemřela mladá“ – John Webster“. Eva se zastavila na podestě. Přečetla vzkaz ještě několikrát na schodech a potom znovu v bytě, převracela ho v rukou

a přejížděla prsty po ostrých hranách lístku a pak po vyrytém písmu. Když večer položila lístek před Luka, jen pokrčil rameny. Nejspíš u nich v kanceláři všichni dostávali výhrušné korespondáky s citáty a skrytým zastrašováním, protože třeba zastupovali a obhajovali lékaře, který prováděl potraty ve velmi pokročilém stadiu těhotenství. Luke usrkl vína, zapnul troubu a zamumlal, že nasírání lidí prostě patří k jeho práci. Eva zmateně pozvedla obočí a přidala si jeho odpověď k seznamu kuriozit toho vetřelce v bytě – k seznamu, který zahrnoval hlasité nacvičování úvodní řeči ve sprše nebo pročítání zákonů s lehkým úsměvem na rtech, zatímco čekal, až se dovaří voda nebo ho přepojí na správnou linku zákaznických služeb.

Evu by v životě nenapadlo, žeby se chtěl nastěhovat do jejího chaosu v Soho. Byt číslo 4D v Silver Place patřival Evině babičce. Když bylo Evě osmnáct, ranila babičku mrtvice a byt zůstal vnučce. Zabíral horní dvě patra budovy: malá předsíň a pračka ve spodním podlaží a nad ní pětice zanesených místností s tapetami zažloutlými od cigaret, které se nikdo nenamáhal vyměnit už několik desetiletí: ložnice a pokojík, obývací pokoj, kuchyň a koupelna. Plnily je ještě koberečky ze sedmdesátých let a nábytek s rozdrbaným čalouněním. Okna z obývacího pokoje a ložnice skýtala výhled na protější budovu z šedivých cihel, kterou od Evina domu dělilo pouhých pět metrů uzounké uličky s kulatými pouličními lampami a živořícím břechtanem v závěsných košících. V bytě nikdy nebyla naprostá tma, protože lampy svítily čtyřicet hodin denně stejně jako poblíkávající neony nad blízkým barem. Na Soho bylo ovšem Silver Place klidným místem. Od uličky Walker's Court plné

pornokin a koček v kožených minisukních, které smlouvaly cenu za kuřbu, ho dělilo jen několik ulic, ale tady sídlily dvě mediální společnosti, antikvariát, kavárna, bar The Pink Angel a kadeřnický salon.

Eva už sedm let pronajímala volný pokoj a po každém z podnájemníků v předsíni nebo ve skříních něco zbylo. Boty a tuby s barvami, štosy volných papírů, igelitky plné spleti kabelů a záložní diskety s možná zásadními dokumenty. Evina babička měla slabost pro cokoliv, co souviselo s kouzelníky a iluzionisty, a tak po bytě zůstaly zastrkané reklamní pohlednice z produkcí o poutích, momentky z představení, příručky pro iluzionisty amatéry, karty údajně podepsané kouzelníky, o nichž nikdo kromě Eviny babičky v životě neslyšel. Čestné místo na stěně v předsíni od nepaměti zaujímal dobový plakát zvoucí na vystoupení Harryho Houdiniho v roce 1904, ale když se k ní nastěhoval Luke, přesvědčil ji, aby ho pověsila do koupelny: „*Evropská senzace, král magie, kterého neudrží ani železka!*“ vynášel Houdiniho do nebes nad záchodovou mísou křiklavý žltorůžový plakát. „*Houdiniho neuvězní nic na světě.*“ Teď se v předsíni jako pěst na oko vyjímaly japonské obrazy vybízející k zamyšlení nad různými odstíny „bílé“. Takový zmatek nebyl přirozenou domovinou právníka, který vlastnil dva kašmírové kabáty, úhledně si skládal boxerky a každý večer si do bot vkládal napínáky, ale přesto tu byl s Evou v Silver Place – už třetí měsíc jejich vzájemného soužití a odpočítávání.

Luke s Evou pomalu kráčeli mrholením sobotního rána za chovatelem, který sebral mrtvého králíka a vydal se

za uprchlou orlicí pod nový hřad. Eva se snažila silou vůle přinutit ptáka, aby znovu zapumpoval pařáty a odplachtil někam dál. Nad hlavou jí přeletěla vrána z jednoho nízkého stromu na druhý a Eva leknutím poskočila. Následovali chovatele a ani Luke nespouštěl z Reginy v dálce oči. Při okraji parku postávali pod deštníky další nehybní zvědavci a pozorovali hon zpovzdálí. Eva si setřela déšť z tváře a Nurofen toho rána najednou přestal účinkovat. Všichni zachmuřeně sledovali oblohu. Dav se pomalu rozšiřoval – alespoň dvacítká vlhkých pláštů, dvacítká polokoulí deštníků nad dvacítkou pokleslých ramen –, ale Eva by mohla přísahat, že Regina se dívá přímo na ni.

„V divočině nebude schopná přežít,“ poznamenal někdo kousek od nich. „Co nevidět začne útočit na psy.“

„Regent's Park není žádná divočina,“ namítl Luke.

„Stejně pojde,“ trval na svém dotyčný. „Je zvyklá na zoo.“

„Před chvílí se div nevrhla na pudla,“ pomlaskla nespokojeně paní ve středním věku.

„Čistili jí klec. Nejspíš už měla zoo až po krk,“ vmísil se do toho další z přihlížejících. „Kdo by neměl.“

Luke se dotkl rtu a ucukl, jako by na napuchlou ránu na okamžik zapomněl a teď si ji připomenul. Vystrčil jazyk a zvedl špičku k rozseklé tkáni, až mu bylo vidět mléčně zbarvenou spodní stranu jazyka. Evě se vybavily počátky jejich vztahu, kdy se ji marně snažil naučit dosáhnout jazykem na nos.

* * *

Oslava zasnub se předchozího večera konala v přecpané hospodě s lepkavou dřevěnou podlahou v Soho. Eva přišla pozdě, mokrá a v oblečení, které jí připadalo ucházející doma, leč na-prosto mimo, jakmile zahlédla svůj obraz v zrcadlech za barem. Vždycky vypadala, jako by jednou nohou stála ve včerejším dni a druhou v tom zítřejším, zmatečně uvízlá mezi dvěma okamžiky. Měla kaštanové vlasy po ramena, téměř průsvitnou pleť posetou pihami, křehké rysy, úsměv s mezírkou mezi zuby a zelené, jakoby věčně zasněné oči. Občas se jí lidi ptávali, jestli se jí něco nestalo a jestli je v pořádku.

Zásnuby slavila jedna z Lukových kamarádek – ostatně většinu večírků, kterých se účastnili, pořádali jeho přátelé: Luke byl mnohem společenštější než ona. Když Eva dorazila do hospody, Luke už byl ve středu dění a povídal si na baru s hostitelkou, kolegyní dokonalého vzhledu jménem Catherine. Přišel v šedém obleku a z kapsy u kalhot mu vykukovala zmačkaná kravata. Husté černé vousy mu rašily tak rychle, že ke konci dne vždycky vypadal nejen vyčerpaně, ale i neoholeně. Eva k nim zamířila a Catherine se zakřenila.

„Co jsi dělala? Vymetala louže?“ přivítala Evu. „Právě jsem Lukovi ukazovala prstýnek. Není úžasnej?“ A ukázala jí masivní prsten na kostnatém prsteníčku.

„Blahopřeju,“ řekla Eva. „Krása.“ Pohlédla Catherine přes rameno na pulsující zábavu a hned zatoužila po tom, aby to tu nemusela vydržet příliš dlouho, než bude smět jít domů.

Dusot a dunění aparatury v patře hospody občas výplivly oslepené a dezorientované tanečníky, kteří do sebe

na schodech vyklopili plastovou sklenici teplého piva. V přízemí začali z kuchyně na papírových talířcích roznášet pečené prase s jablečnou omáčkou. Kolem putovaly tácy s tequilou a Eva do sebe nepřítomně tu a tam nějakou kopla a vždycky jí zvedla náladu. Nakonec se objevilo i pár známých tváří: spolužák z kruhu, prodavačka z jednoho z místních knihkupectví, několik kamarádů ze školy, kteří se během těch let promíchali s Lukovými přáteli. Prohodila pár slov s Lukovou bývalou známostí z Paříže – „Jak se má Luke?“ – a zdvořile se usmívala, kdykoliv jí někdo „blaho-přál“, že se k ní Luke nastěhoval. Kolem jedenácté déšť lehce polevil a Eva si v tom množství těl uvědomila, že Luka už nějakou dobu neviděla. Měli ve zvyku bavit se každý zvlášť, ale co chvíli si o sobě dávali vědět.

Protlačila se směrem k zahrádce vzadu za hospodou nadechnout se čerstvého vzduchu. Pár hostů už se opíralo o vychýlené oplocení ze řetězů nebo posedávalo na nahnilém piknikovém stole a oklepávalo popel z cigaret do kostry rezavého grilu a prázdných terakotových květináčů. Zahrádka sousedila s potemnělou zadní uličkou, kde blok šedivých činžáků nalevo přecházel v Old Compton Street a napravo v užší ulici s řadou sešlých krámků. Nikde Luka neviděla, a tak pokročila k plotu a ulevilo se jí, že si od večírku může trochu oddechnout. Na chodníku za plotem si zavazoval tkaničky postarší plešatý pán a nějaký puberták vzal kolem ramen holku ve vínové teplákové soupravě a zamířili k blikotajícímu okýnku s kebabem. Nad činžákem naproti se rýsovala dvojice jeřábů – jeden červený, jeden chromovaný – a skláněla se nad Soho, jako by požírala menší

budovy. Oblohu přetálo letadlo a Eva zapřemýšlela, kam asi letí. Na hlavní ulici se chichotaly dvě opilé ženské, pak kolem pomalu projelo policejní auto a dlouhán v těsných džínových kraťasech sbíral po chodníku špačky. Eva přejela pohledem řadu zchátralých obchodů napravo a ve tmě asi dvacet metrů přes ulici rozeznala nezaměnitelnou siluetu Lukových ramen. Stál zády k hospodě a právě v tom okamžiku se od něj odvracela nějaká ženská v červeném saku. Většinu z ní zakrývalo Lukovo tělo a Eva zahlédla jen červený rukáv a záblesk blond vlasů mizející za rohem ulice.

Často se přistihla, jak na večírcích pozoruje Luka „zabraného“ do hovoru s jinými. Odebíraly se s ním na tichá místa, do chodeb nebo do atrií, aby se mu vyzpovídaly. Myslívaly si totiž zpravidla, že Luke je svým zvláštním zjevem nebude přitahovat, a pak ve zmatku zjišťovaly, že je tomu naopak. Svěřovaly se mu, jak se zachovaly jako slepice nebo jaké mají potíže s matkou, a on vždycky pozorně naslouchal a ony odcházely s lehčím srdcem.

Eva zaostřila vrstvami temnoty na roh ulice. Blondýna už zmizela, ale Luke tam dál stál v mžení. Vzduch byl cítit mokrou rzí a Eva prohnula chodidlo v lodičkách na jehlách. Nespouštěla z něj pohled. Před Lukem v žádném vztahu nevydržela déle než šest měsíců: rozcházela se s partnery na nádražích a před knihovnami, na schodech katedrál i nad pozdním milk shakem v McDonald's. Než poznala Luka, myslela si, že má talent na opouštění lidí i míst. První úsměv milostného poměru byl většinou jen vybájeným příslibem, slepou nadějí, ale při sbohem člověk věděl, na čem je: věděl, že tím stornuje chyby, otevírá dveře a vpouští

bezpočet nových možností. A ačkoliv Luka milovala – a skutečně k němu cítila lásku jako takovou –, čas od času si uvědomila, že myslí na to, jak se nakonec rozejdou. Podle Evy zkrátka dával příběhům smysl až jejich konec.

Za ty tři roky se od Luka pokusila odejít dvakrát, ale ani jednou se jí to nepovedlo. Rozešla se s ním celkem snadno, ovšem ne na dlouho. Jakmile zmizel, zmocnila se jí nečekaná panika: nechtěla být s ním, a přesto jí chyběl. Mohla by vypočíst milion důvodů, proč ho potřebovala opustit: protože nebyla připravená na takovou oddanost, protože zásadně nosil ponožky do páru (a to i když šel ráno pro rohlíky) a k devěťadvacátým narozeninám si od matky přál sadu hrnců. Nezajímaly je stejné knížky. Ona měla ráda beltrii a občas sáhla po nějakém tom historickém životopise, aby si připadala intelektuálnější, on četl výhradně právnické tituly anebo stroze vyhlížející knihy v pevné vazbě s tak lákavými názvy jako *Obléhání Kohimy 1944 – Příběh poslední velké obranné akce impéria*. Byl vášnivý labužník, Evu mnohem víc uspokojil rozpečený toast se sýrem. Klidně nejedl celý den, když věděl, že půjde na večeři do dobré restaurace, a mohl se zbláznit, když se tam Eva pustila do pečiva a o hlavní chod nejevila zájem. Dobře se oblékal, Eva ne. Byl společenský, Eva společnost nevyhledávala. Málokdy pracoval méně než dvanáct hodin denně, Eva měla místo v nakladatelství, kde většinu týdne trávila nepřítomným civěním z okna. Luke se zajímal o veškeré dění. Ona se ho většinou pokud možno stranila. Skládal cokoli, co se alespoň trošinku složit dalo, dokonce i její spodní prádlo, když si ho neuklidila, zatímco Eva ze zvyku nechávala oblečení válet

na zemi v podobě loužiček kolem kotníků. Luke miloval ohňostroje, jí se pojily s chřipkou. Každého 5. listopadu ji donutil mrznout na Primrose Hill a sledovat koktání barev na obloze, přestože reptala, že chce jít domů do tepla. Občas si ho na večírcích nebo když v obývacím pokoji pročetl výpovědi svědků, prohlížela jako někoho, kdo jí připadal povědomý, ale nedokázala si ho tak docela zařadit.

Samozřejmě že museli mít něco společného, když spolu došli tak daleko. Oba například dokázali vypočítat hodnotu jakéhokoliv slova v scrabblu během půl vteřiny. Jenomže na tom se přece nedá stavět celý zbytek života. Ocitli se ve fázi (napadlo najednou Evu), kdy všichni kolem nich činili zásadní rozhodnutí a konsolidovali se do lidí s hypotékou a snubním prstýnkem a plány na příštích deset let, ale Eva si nebyla jistá, že je připravena vzdát se představy, že může dělat cokoliv a být, kýmkoliv se jí zlíbí. A jak se na římse nad krbem zlověstně hromadila svatební oznámení a rozhovor s přáteli se čím dál tím častěji stácel k cenám nemovitostí, nedokázala se zbavit pocitu, že by jí prospělo hodit ještě jednou všechno za hlavu a začít s čistým štítem, že by ještě jednou uvítala adrenalin prvního polibku, než začne ono „nadosmrti“.

Přesto po třech letech letmých úvah o rozchodu nejenomže dál zůstávala s Lukem, ale dokonce ho sledovala zpozdlí na zásnubním večírku a pociťovala cosi jako touhu. Odvrátila se a zaměřila pohled na terakotu plnou bahna, kapku deště, která se ze všech sil snažila udržet na opěradle kovové židle, na dívku v minišatech okamžik před tím, než začne zvracet do květináče, a když pak oči stočila zpátky

k rohu ulice, Luke už tam nestál. Obrátila se na podpatku a vydala se ho hledat. Evinu mladšímu já by se z takové stagnace zvedl žaludek.

Stála na špičkách na kraji tlačenice uvnitř hospody a vyhlížela ho, dokud nevešel předními dveřmi z ulice. Luke často vypadal strašlivě smutně, když si myslel, že se na něj nikdo nedívá. Zachtělo se jí proniknout mu do mysli, urovnat to tam a vyházet z ní všechny ty starosti. Zamávala nad hlavami davu, ale on se upřeně díval jiným směrem. Začal si razit cestu do zadní části lokálu, kde se rozdávaly papírové talířky s pečeným prasetem. Eva klesla ze špiček a řekla si, že určitě bude vědět, kde ji najde – stranou všech lidí –, a přijde za ní.

„Nazdar, cizinče,“ pozdravil ji, když po pěti minutách vyšel ven, přesně jak očekávala, se zplihlým talířkem a kouskem prasete s jablečnou omáčkou. Dal jí pusu a ona se usmála, ráda, že ho vidí.

„Bavíš se?“

„Docela jo,“ mlaskl Luke. Chvilí mlčeli.

„Peče se prase se vším všudy?“ zeptala se Eva, ačkoliv myslela na záblesk červené a blond vlasů na rohu ulice.

„Jo, ale většinou je to sele,“ upřesnil a znovu se zakousl do masa. Lukovi rodiče se rozvedli, když mu bylo šest let. Otec se odstěhoval do Devonu, kde si pořídil malou farmu a jatka, a matka se provdala za investičního bankéře a odstěhovala se do přepychu Chelsea. Bylo vlastně s podivem, že se vůbec vzali, zato naprosto logicky po kratinkém soužití zplodili Luka. Po otci zdědil

obrovité ruce – řeznické ruce – a hranatou čelist, ale chováním se lišili. Osvojil si matčin černý humor a eleganci. Eva vždycky milovala Lukovy obrovské ruce.

„Co je na praseti nejlepší?“ ptala se dál Eva. Na zlomek vteřiny se jí vybavil Lukův utahaný otec před stánkem naporcovaného masa ve Smithfieldské tržnici, kterak jí během prvního setkání ukazuje vepřové srdce. „Má stejnou velikost jako to naše,“ poučil ji Lukův otec hrdě a vložil jí ten uzlík purpurového svalstva do hrsti.

„Já osobně mám nejradši ramínko.“ Luke dožvýkal sousto, spolkl ho a znenadání se sklonil a olízl Evě nahé rameno. Přimhouřil při tom oko a zamlaskal jako degustátor nebo ochutnavač v klání šéfkuchařů. Převaloval chuť Evina ramene po patře. „Tohle je ale trochu slanější. A zanechává pachut.“ Z protějšího činžáku se odlepilo hejno netopýřů, prohnalo se potemnělou ulicí za zahrádkou a zmizelo.

„To je kyselým deštěm,“ namítla Eva. „Nejsem bio.“

„Břicho prasete je zase nejpružnější a dá se krájet najemno. Je v něm tolik tuku, že ho můžeš péct hodiny a maso se nevysuší. Promastí kůži a ta pak propečená krásně chroupá.“ Eva si střídavě vyzouvala a nazouvala lodičky a prohýbala v nich rozbolavělá chodidla.

Zatoužila dotknout se obrysu Lukovy zbrázděné tváře. „Nožičky někdo vyhazuje, ale spousta šéfkuchařů na nich dneska zakládá recepty,“ pokračoval Luke. „Zaručeně křupou, frčí a nic to nestojí. Dáme si ještě skleničku?“

„A nezmizíme už?“ zaprosila Eva.

„Ještě poslední skleničku a vyrazíme? Poslední písničku?“ nedal se Luke, ačkoliv na něm byla znát únava. „Přinesu to

sem ven.“ Eva neodpověděla, jen se od něj nechala políbit, než zamířil dovnitř: v duchu už byla na půli cesty domů, vyhýbala se kapkám padajícím ještě i po dešti z markýz, máváním odmítala taxíky, přejížděla prsty po zoubcích klíčů v kapse.

Luke se ztratil ve víru večírku. Eva na něj čekala venku. Na chvíli se k ní přitočila jedna z pozvaných a zapředla s ní rozhovor o hvězdných dobách glam rocku, během něhož Eva jen přikyvovala a tu a tam se z povinnosti zeptala na Davida Bowieho. V zahrádce se objevila Evina bývalá kolegyně a začala s fanynkou glam rocku rozebírat, kde se dají v Londýně sehnat nejlepší třpytky na obličej. Uplynulo deset minut a Luke se nevracel, a tak se Eva omluvila a čvachtala přes zahrádku zpátky do hospody.

„Neviděl jsi Luka?“ optala se jednoho z jeho kamarádů. Zatímco byla na zahrádce, dorazila na večírek spousta dalších lidí a všichni tancovali. Nad hlavami se jim vznášel téměř viditelný oblak páry.

„Nebyl někde vepředu?“ houkl kamarád a Eva se jala prorážet si cestu mezi tanečnicemi s rozšířenými zorničkami a tanečníky, kteří už se nemohli dočkat, až se na ně zase vrhnou. Předním oknem hospody zahlédla Luka venku na ulici. Přikládal si ke rtům dno láhve chlazeného piva. Kolem postávaly skupinky hostů a kouřily nebo přivolávaly taxíky, ale Luke byl sám a mračil se. Eva váhala, má-li vyjít za ním. Dívala se, jak si od rtů odlepuje hrdlo láhve a na rtu se objevil lesklý knoflík krve. Ve strážlivém stavu byl Luke přímo prototypem člověka, který by se v životě nezapletl do hospodských rvaček – zachovával dekorum, působil upraveně a dokonale se ovládal –, ale jakmile se napil, ocitla

se obvykle v nepravou chvíli na nepravém místě. Kolikrát už mu Eva musela chladit ruce nebo hlavu kostkami ledu nebo je omývat kysličníkem a poslouchat, že se jenom snažil zabránit rvačce, že s tou rvačkou neměl nic společného, že neměl v úmyslu se prát.

Eva vyšla ze dveří hospody. „Co se stalo?“ vybafla na něj, až Luke nadskočil.

„Ale, někdo z těch cvoků na parketu mě vzal loktem, když jsem šel k baru,“ zabručel Luke.

„Kdo?“ zeptala se a otočila se zpátky k tlačenci zmítajících se mužů s půlměsíci a trojúhelníky potu v podpaží a na zádech. Došla k němu a prohlížela si ránu velikosti pulce. Políbila ho na tvář. „Bolí to?“

„Co já vím. Nějakej kretén, co to do sebe klopí a nekouká kolem. Do hajzlu,“ sykl.

„Pojď domů,“ vzala ho Eva kolem ramen.

* * *

Eva se s Lukem poprvé setkala už dva roky před tím, než spolu začali chodit. Nějaký společný známý mu řekl, že Eva pronajímá pokoj, a on se na něj přišel podívat. Domluvili se na šestou hodinu, ale Luke zazvonil až v půl desáté, a Eva se rozhodla dát mu najevo svou nevoli tím, že mu otevře v rozdrbaných kalhotách od pyžama a starých hotelových trepkách, jako by se právě chystala do postele. Bzučák nefungoval, takže musela sejít dolů a otevřít mu dveře z ulice.

Zjevně šel rovnou z práce a z kapsičky drahého šedého obleku mu lehce vykukoval šedivý hedvábný kapesníček. Kamennou tvář připomínal hráče s rozehranou partií pokeru a jistou výhrou. Eva si všimla několika téměř neznatelných jizev na pravém obočí a po hranách čelisti. Za ním v uličce zahlédla černé kadeře, proužek rtěnky, těsnou minisukni, která se natahovala a vrásnila, jak dívčiny vysoké podpatky nasupeně klapaly sem a tam po dláždění. Černovláška křičela do mobilu: „Tyhle fotky jsem přece nechtěla – ty jsi prostě nemožná, to je katastrofa, katastrofa, katastrofa. No tak si ty nový okamžitě nech poslat kurýrem.“

„Přišel jsem kvůli tomu pokoji. Omlouvám se, že jdu tak pozdě,“ řekl Luke Evě hlubokým, vyrovnaným hlasem, aniž by křik za sebou bral na vědomí, a s nakloněnou hlavou přejížděl očima po Evině bavlněném kostkovaném pyžamu.

„Jde taky dál?“ zeptala se Eva. Slečna na ulici teď stála jen na jedné jehle a druhou si založila za stehno. Jak tam tak balancovala na jedné noze, vypadala jako tropické zvíře, tvář zakloněné hlavy ve stínu, dlouhý krk – ano, jako plameňák.

„Ne, má nějakou krizovku,“ poznamenal Luke a slečna v úzké minisukni na něj mávla dlouhými prsty. Žluté světlo lampy odhalilo oči ve tvaru mandlí a velká ústa s přerostlými zuby. Černou ofinu měla rovně zastřiženou jako drahá panenka, jenom jí trochu odstávala, jak byla kudrnatá. Na první pohled připadala Evě spíš klackovitá než hezká a druhý pohled jí slečna nedopřála, protože odvrátila bradu od dveří a vrátila se k vzrušenému telefonnímu hovoru. „Nejlepší je nechat ji na pokoji, když je v ráži,“ dodal. „Já jsem Luke.“

„Eva,“ představila se taky. Luke za ní vystoupal po čtyřech ramenech schodiště s kobercem. Ještě než vešel, bylo Evě jasné, že si pokoj v Soho v jejím bytě plném molů, čokoládově zbarvených křesílek a koberečků ze sedmdesátých let nepronajme.

„Pračka,“ ukázala Eva na hekající spotřebič a pokračovala s prohlídkou zády k němu.

„To je normální, že nadělá tolik rámusu?“ optal se a Eva se nenamáhalo odpovědět. Nehodlala tomu narušiteli v luxurním ohozu věnovat příliš pozornosti. Beze slova ho vedla z předsíně nahoru do ostatních místností, kolem babiččiny sbírky hliněných a porcelánových opiček zdobících okenní parapet první podesty. Eva měla dávno v úmyslu byt nově vymalovat a zařídit, ale ve skutečnosti jí ty opičky, secesní lampičky a iluzionistické pamětihodnosti skýtaly útěchu a jistotu. Jako malá se musela s rodiči osmkrát stěhovat po čtyřech různých zemích, ale léto vždycky trávila v Silver Place. Když jí bylo patnáct, odstěhovali se rodiče do Singapuru a Eva je přesvědčila, aby ji nadobro nechali bydlet u babičky.

Zaprášené schodiště se v polovině otočilo o sto osmdesát stupňů – sedm dalších schodů k druhému podlaží, kde se Luke zamarčil při pohledu na senzacechtivý plakát s Houdinim. Eva mávla rukou ke sporému obdélnému kuchyňskému koutu přímo proti schodišti. Dlaždičky v něm byly zelené a popraskané a povalovaly se tu zmačkané plechovky koly bez cukru a prázdné obaly od pizzy.

„Kuchyň,“ oznámila a vteřinu sledovala, jak do světla z předsíně zamířil mol. V Silver Place byli moli odjakživa.

A Evě za ta léta už vylétli i z vlasů nebo šatů a připravili jí nejednu horkou chvilku – jednou během ranní špičky v metru před mladou maminkou, která se po zbytek cesty zhnuseně mačkala s kočárkem k opačné stěně vagonu, jednou během přednášky o viktoriánském senzačním románu na univerzitě a jednou dokonce na prvním rande s klukem, na jehož jméno si už nedokázala vzpomenout, protože poté, co si u něj v autě svůdně rozpustila vlasy a vylétl jí z nich mol, už se pochopitelně nikdy neozval.

Luke předstíral, že si mola na schodech nevšiml, a Eva se po něm neohnala. Ohlédl se za sebe do obývacího pokoje s velikým oknem, kterým bylo přes uličku vidět do oken jiných lidí. Z dláždění uličky k nim zřetelně doléhalo rytmické klapání vysokých podpatků plameňáka. Eva oknem chvíli sledovala, jak ta dole kouří a s nataženou rukou oklepává popel na zem. Když se obrátila zpátky k Lukovi, neušlo jí, jak si podmračeně prohlíží barevné tapety s fleky od cigaretového kouře.

„V tomhle pokoji teď bydlí Ben, to je ten podnájemník, co se po neděli stěhuje,“ řekla Eva a otevřela dveře napravo od schodiště. Kdysi to býval Evin pokojík, ale pubertální svět knížek a muzejních pohlednic ustoupil do pozadí. Benovu postel i podlahu pokrývala permanentní bažina boxerek, slunečních brýlí, počítačových her, smluv a letenek. Byl starší než Eva a pracoval pro MTV jako „ředitel oddělení strategie pro rychle se rozvíjející trhy“, a tak trávil většinu času v letadlech do a z východní Evropy. „Ben je věčně na služebkách, takže se tu skoro nevyskytuje. Neviděla jsem ho už celou věčnost,“ doplnila na vysvětlenou.

„Víte, že těm molům se tu asi dobře kladou vajíčka?“ poznamenal Luke a poklepl koženou botkou na vyšisovaný koberec s vyžranými fleky. „Měla byste si to dát vyměnit.“

„Nechávala jsem to vloni vyčistit firmou, která si s tím ví rady – ale díky,“ odtušila Eva.

Luke na to nic neřekl a Eva si najednou uvědomila, že za ní nestojí. Otevřel čtvrté dveře na konci krátké chodby, které vedly do Eviny ložnice.

„To je můj pokoj,“ řekla honem. Následovala Luka k ústí svého hájemství. Bez pozvání vstoupil do místnosti s nízkým stropem, která ve srovnání s ním vypadala malá. Všude se povalovalo oblečení, vytékalo ze skříní i zásuvek – zmuchlané letní šaty, džíny se stopami zubní pasty, vytahané tričko v kupce peřiny na neustlané posteli. Ložnici Eva po babiččině smrti jako jedinou „nově“ vybavila. V charitě koupila červený koberec, na stěny rozvěsila obrázky, na psací stůl a toaletní stolek postavila pár zarámovaných fotografií. Luke udělal několik kroků do nitra Eviny ložnice a Eva mu v tom nebránila. Zamrzelo ji, že si vzala to pyžamo. Z hlediska rozložení sil mezi šedým oblekem a bavlněnou kostkou s pantofli nebylo pochyb o tom, kdo drží v ruce trumfy. Navíc měla trochu volnou gumu v pase a musela si dávat pozor, aby jí kalhoty nespadly. Ten vetřelec z velkého světa by jí určitě dokázal vybičovat nervy, nebýt té zvláště absurdní kombinace šatů a tváře. Cestou k Evinu psacímu stolu mu neušly poznámky k esejí o Beowulfovi, ale na Evině notebooku trapně svítila rozehraná partie scrabblu. Eva se právě chystala zadat přes dvě šarlatová políčka slovo KREVETA, když Luke dole zazvonil.

„Kreveta,“ řekl Luke a zvedl obočí, zjevně potěšený sám sebou. „Máte písmenka na slovo kreveta.“

„Já vím,“ opáčila Eva a chtěla to říct ledově, ale protože ji právě načapal, jak v pátek večer hraje na internetu scrabble, nemohla si dovolit být tak bohorovná a z tónu slevila. Přivřela oči a odhadla ten vzor dokonalosti s šedýma očima na týpka, co si kdekoliv bez dovolení hodí nohy na stůl.

„Tím by prohlídka byla u konce,“ prohlásila ze dveří v naději, že ho tím vypakuje, jenomže ten cizí člověk zůstal uvnitř. Na narážku nezareagoval a místo toho se zaměřil na fotografii dvanáctileté Evy s rodiči vedle letadla. Stáli tam celí nesví na ranveji s palmami v pozadí.

„Tady na fotce se mračíte úplně stejně jako teď,“ podotkl Luke a sotva se to dalo považovat za kompliment. Eva měla na fotce z dětství neklidný, smutný výraz a vlasy dlouhé až pod zadek jí z pihovatého obličejce stahovala čelenka. Po Evině pravici stál otec se založenýma rukama a zelenýma očima se mračil na cosi nad fotoaparátem, jako by už v duchu čekal na tu hlubokou úlevu po vzletu. Rád se pohyboval ve vzduchu, odněkud někam. Na sobě měl elegantní uniformu pilota společnosti Singapore Airlines, jen čepici svíral v ruce, takže mu bylo vidět propast postupující pleši. Eva si nikdy nedokázala představit, že se její rodiče potkali na tak klidném a nehybném místě, jakým byla Essexská státní knihovna (kde matka pracovala jako dobrovolnice a otec tam během výcvikového kurzu hledal *Ilustrovanou encyklopedii stíhacích a bombardovacích letounů*). Když přišla na svět Eva, byli oba dávno do bronzova opálení, protože už léta žili v Laosu a Thajsku. Narodila se v Mezinárodní

nemocnici v Bangkoku a vyrůstala všude možně – v Pekingu, na Bali, v Hongkongu, podle toho, kam zrovna otce přeložili. Časté stěhování nebylo podmínkou otcovy práce, ale rodiče neradi zůstávali na jednom místě příliš dlouho. Matka se na rodinné fotografii pokradmu ustaraně dívala na manžela.

„Tak váš táta dělá pilota?“ nadhodil Luke.

„Jo,“ potvrdila Eva zbytečně, protože z fotografie to bylo naprosto evidentní. Luke se odvrátil od snímku a mrkl oknem dolů do uličky, kde na něj čekala netrpělivá slečna. Zvedl pravou ruku a promnul si oči. Když se zamračil, sraštila se mu kůže mezi obočím do hlubokých varhánků. Kdosi Evě kdysi řekl, že se jim říká „Darwinovy vrásky smutku“, protože Darwin objevil, že ve stavu sklíčenosti mají opice a lidé podobný výraz. Tak nějak by asi mohl Luke vypadat, až zestárne.

Evě přejel mráz po zádech. Jednu chvíli působí jako maník ze City, jakým se Eva snažila vyhýbat v barech a hospodách, a vzápětí projeví takovou důvěrnou zvědavost, a to zrovna v ložnici. Zapadající slunce vyřízlo do okna Lukovu siluetu. Ramena se mu mezitím nahrbila a kapesníček v kapse povadl. Posadil se Evě na postel a vrásky se mu vytvořily i na rukávech. To by Eva za normálních okolností považovala za drzost, zejména když si sedl na postel, a ne na otočnou židli, ale bůhvíproč se proti tomu neohradila. Připadalo jí, jako by od chvíle, kdy před osmi minutami zazvonil dole na zvonek, pomalu roztával a teď mu hlava ztěžkla natolik, že ji ramena nedokázala unést.

„Nebude se vaše přítelkyně dole už trochu nudit?“ nadhodila Eva důrazněji.

Trvalo dost dlouho, než na to zareagoval.

„To je sestra,“ odpověděl nakonec a zalétl očima zpátky k oknu. Eva se přesunula ode dveří dovnitř pokoje. Prošla kolem něj a zastavila se kousek od okna. Pozorovala Lukovu sestru, jak se opřená o kandelábr šklebí nějakému vtípku nebo návrhu, který ťukala do chytrého telefonu v dlaních.

„I tak bych měl asi jít,“ dodal. Vstal. Místnost nebyla nijak veliká, ale Eva s Lukem stáli v protějších rozích. Eva couvla až k parapetu a on zamířil ke dveřím. Nejistě se ohlédl k oknu.

„Nejspíš to nebude byt podle vaší představy, co?“ pokusila se to nějak ukončit.

Následovala dlouhá pauza, během níž se střídavě díval na svoje obrovské ruce a zpátky na Evu a přeshlapoval na místě, a přestože ho Evě bylo líto, protože vypadal tak zkroušeně, přála si, aby už vypadl, nebo spíš aby nebyl vůbec přišel. Cítila v něm skrytou agresivitu, jako by se snažil opanovat sám sebe. Naháněl jí strach.

„A vy byste se mnou asi nechtěla, třeba, někdy zajít na večeri nebo tak něco? Nebo si zahrát partii scrabblu?“ vysoukal ze sebe. „Proti mně místo počítače?“

„Mám přítele,“ odpověděla Eva – což byla pravda, ačkoliv se s ním, jak jinak, právě rozcházela: Eva totiž většinu času ve vztazích věnovala rozchodu.

„Aha,“ hlesl. „Chápu. Ok.“

„Ok.“

„Ještě jednou se omlouvám za ten pozdní příchod. Byl bych přišel dřív, kdybych to byl věděl.“

„Věděl co?“ nechápala Eva.

„Že se v pátek večer budete v devět hodin chystat do postele?“ doplnil po chvíli.

„V půl desátý,“ opravila ho Eva.

„Hm, no... rád jsem vás poznal.“

Minutu nato už byli dole v předsíni a prkna pod nimi se chvěla s poskakující pračkou. Eva mu otevřela dveře, a když se protáhl kolem ní, znovu jí přešel mráz po zádech, snad nervozita, ale ona si to vyložila jako odpor.

„Hezkej víkend,“ popřála mu Eva zdvořile, nechala ho bez doprovodu sejít po červeném koberci schodiště dolů ke dveřím na ulici a vrátila se zpátky do bytu k počítači s rozehranou partií scrabblu a literární esejí.

„Nemáš taky chuť pořádně se dneska opít?“ slyšela dole pod okny Luka.

„Aby ne,“ souhlasila sestra.

* * *

Dva roky nato si Eva mazala housku v bytě u kamaráda na King's Cross a snažila se nevnímat rámus a hudbu večírku v sousední místnosti. Nepobyla tam dlouho, a už přemýšlela, jak se vypařit. Klíčem k opuštění jakékoliv společnosti je nenadělat kolem toho mnoho cirátů a nebýt příliš na očích. Zmizíte-li nepozorovaně, myslí si hostitel, že jste tam zůstali mnohem delší dobu. A zatímco čekala na příhodný okamžik, zužitkovávala zbytky z grilování. Jak tak

mazala lehce okoralou housku, vešel do kuchyně ramenáč s rozčepýřenou čupřinou, začal se motat kolem a chystat si taky něco k snědku. Eva ho nepoznala a dál roztírala máslo a krájela si rajčata. Taký vylovil z pytlíku housku a ze skříňky nad Evinou hlavou vytáhl talířek.

„Můžu poprosit o nůž?“ zeptal se Evy a položil talířek na linku. Otevřela šuplík a podala mu nůž. A přitom si všimla, že má na hranách čelistí jizvy a napadlo ji, že už ho asi někde viděla, ale nedokázala si vzpomenout kde, a tak se vrátila k housce.

„Rajče?“ nabídla mu po chvíli zbylou polovinu rajčete, která už se jí na housku nevešla.

„Dík. A můžu ještě to kuře – je to kuře?“ poprosil znovu. Podala mu zbytek kuřete z umaštěného talíře a tentokrát se na něj podívala pořádně a utvrdila se v tom, že už ho někde potkala. „Tak koho tady vlastně znáš?“ zeptal se.

Obkládali si spolu housky, pokračovali v úsečném hovoru a snažili se ve stísněném prostoru kuchyně nedotýkat jeden druhého. Cítila, jak se na ni dívá, a pokukovala po něm ve snaze zařadit si ho. Bylo jí s ním zvláště dobře, možná proto, že už se s ním kdysi někde setkala, ale jenom tím to být nemohlo. Nevadilo jí, že ji přejíždí očima. (Později jí řekl, že ji poznal okamžitě: „Ta, co hraje v pátek večer scrabble“ – ale ona si nebyla tak jistá, že je to pravda.) K tomu naprosto nevysvětlitelnému polibku došlo někde mezi mazáním housek a pečlivým kladením kroužků vlhkých rajčat na vrstvu másla. Když z ledničky vytahovala kečup a on tam vracel máslo, malinko se pootočila, takže se téměř dotkli rty. Oba se zarazili a zůstali bez hnutí.

Vyměnili si sotva pět vět, a teprve když se tvářemi ocitli jen pár centimetrů od sebe, vzpomněla si Eva najednou na neomaleného právníka, který jí seděl na posteli a prohlížel si rodinné fotografie a doporučoval jí, aby častěji měnila koberce. Nejistě se na ni usmál, pak se dotek koutkem úst na okamžik změnil ve skutečný polibek a potom se opět stáhl v další nerozhodný úsměv. Celé to trvalo nanejvýš patnáct vteřin.

„Chutnáš jako kokakola,“ řekl jí nato Luke. Oba naráz couvli – Eva div nezapadla do otevřené lednice a pod ním začvachtal spadlý kousek rajčete. Ve vedlejším obývacím pokoji duněla hudba. Ani jeden nevěděl, kam s očima.

Když pak v noci jela domů autobusem a dole pod ní se klikatil unikající Londýn – Euston Road, Gower Street –, představovala si samu sebe s tím novým neznámým někde na verandě, bůhvíproč ve Španělsku, kterak mu nad sklenkou skvěle vychlazeného bílého vína říká, že už s ním nemůže být. V tom snění tam stál ve vyisovaném tričku a tmavých lněných kalhotách, a zatímco jejich fiktivní vztah kodrcal ke konci, políčkovalo ho slunce. Eva zavřela oči a před sebou přímo viděla, jak se mu svaly na čelisti začínají stáčet a napínat, jako by se měly každou chvíli roztrhnout. Tvář se mu stáhla viditelným úsilím nedat na sobě nic znát a Evě to připomnělo výraz lidí, kteří upadnou na veřejnosti, směsici zlomené pýchy a předstírané lhostejnosti. Eva Luka vlastně vůbec neznala, když došlo na první pusu, a o lásce zatím nemohlo být ani řeči, ale už si musela vybájit příběh o tom, jaké by mohlo být přestat ho milovat.

EVA: Já už tě nemiluju.

LUKE: Ty někoho máš?

EVA: Ne.

LUKE: Takže je to jenom kvůli mně?

EVA: Je mi to moc líto.

LUKE: Je ti líto, že už mě nemiluješ, nebo je ti líto, že jsi marnila můj čas? Jak dlouho už máš ten pocit?

EVA: Měla jsem ho, už když jsi mi dal tu první pusu.

LUKE: Ale mně s tebou bylo tak dobře.

EVA: Prostě se vedle tebe nechci probouzet po zbytek života.

LUKE: A milovala jsi mě vůbec někdy?

EVA: Jo.

Evu napadlo, že s ní možná není něco v pořádku, když už během začátků myslí tak často na konce. Jak autobus zatáčil k její zastávce kousek od stanice metra Tottenham Court Road, pokusila se vybavit si krásné začátky ve slavných románech, všechny ty nadčasové romantické katalyzátory, setkání pohledů v místnostech plných lidí.

Velký Gatsby? Nemohla si vzpomenout, kdy Gatsby poprvé uviděl Daisy. „Zavolám vás,“ říkal ale určitě Nick Gatsbymu. „Zavolejte, kamaráde,“ odpověděl mu Gatsby. „Myslím, že Daisy bude taky volat.“ Jenomže Daisy mu samozřejmě nezavolá. A kdy se vypravěč ve *Snídani u Tiffanyho* poprvé setká s Holly? Ani na to si nedokázala vzpomenout, ale to, jak Holly pustí kocoura mezi popelnice, nezapomněla. „Koukej, ať frnkneš!“ říká Holly v románu. A za pár minut už je zpátky a volá: „Ty! Kocoure. Kde jsi? Sem, kocoure.“

Ale marně. Ve filmu se kočka pochopitelně vrátí a Audrey v dešti líbá bezejmenného vypravěče – což vypovídá mnohé o tom, co se očekává od konce, ale pramálo o umění odcházet.

* * *

V srpnu toho popršeného léta na počátku jejich soužití uplynuly právě čtyři roky od chvíle, kdy Eva nastoupila do Echo Books, nezávislého nakladatelství, v němž sehnala místo, když dokončila studium na anglistice a nedokázala se rozhodnout, co se životem. Dostala na starost propagaci, ale brzy z ní udělali redaktorku, protože nic propagovat neuměla a důležité lidi zpravidla odbývala odměřenými e-maily. Nakladatelství vydávalo romány pro ženy s vemlouvavými obálkami a v jeho prostorách v kdysi bohémské čtvrti Fitzrovia se kupilo tolik neprodaných knížek, že Eva tu romantiku používala jako zarážky na okna a dveře, podložky pod rozviklaný nábytek nebo jako houbu na vytírání podlahy pod špatně utěsněným dřezem. Původně to vzala jen na přechodnou dobu, než zjistí, co by chtěla skutečně dělat, ale čas plynul a ona se dál pachtila s čárkami, tečkami a dalšími nepodstatnostmi příběhů. Práce to nebyla zas až tak špatná: měla tam okno, ze kterého mohla civět, když se nudila, čas pro sebe a rytmická přesnost redigování ji uklidňovala.

Prostory Echo Books čpěly přímotopy a štiplavým prachem z knih. Výtisky ve štosech po celé její kanceláři

v nejvyšším patře nesly názvy typu *Nenasytlost cizinců* a *Oféliina zahrada*, a přesto jim tu žlutly stránky a krabatyly se vlhkem. Na chodbě před kanceláří byl totiž rozbitý světlík a za deště jím stékaly kapky na koberec. O patro a světlík se s ní dělil ještě jejich účetní a kumbál s tiskárnou, z nepochopitelných důvodů umístěnou na prastaré kartotéce, takže kdokoliv menší než sto osmdesát centimetrů musel vyšplhat na knihovní stoličku, aby dosáhl na papír. Prach kumbálu pokrýval několik dalších starých tiskáren: odhozených plastových tvorů s nakrápělými krovkami a zpřetrhaným spojením. Některým z kusadel vykukovala origami zažloutlého papíru, jimiž se dusily v okamžiku smrti. Do nakladatelství kdysi docházela uklízečka, která jim luxovala a vynášela koše, ale před rokem je opustila a nikdo ji nenahradil. Od té doby se zaměstnanci raději scházeli s autorkami a novináři v kavárnách, aby nikoho neodradily myši bobky a kbelíky s dešťovou vodou na chodbách. Eva den co den pročetla romantické výplody cizí obrazotvornosti a opravovala gramatiku vysněným otomanským sultánům, instalatérům a mistrům cukrářům a čas míjel. Četla o tropických ostrovech a ženských klášterech. Zvykla si na to, že při milostných scénách jde pravopis stranou, že se zapomíná, zda je třeba psát bradavky s „f“, nebo „v“, že dech beroucí vzrušení sebere i potřebu vložit do sáhodlouhého odstavce občas nějakou tu čárku nebo tečku, že hrdinové a hrdinky by měli dosahovat vyvrcholení v pokud možno stejném čase, alespoň tom gramatickém. Byla královnou gramatiky, hnidopišskou krotitelkou škváru.

Mezi stránkami, občas dokonce i mezi odstavci (a jak se roky vlekly, čím dál tím častěji i mezi větami) nepřítomně zírala z okna na Goodge Street a sledovala běh světa. Na la-
vičce naproti přes ulici vysedával bezdomovec a nabízel rady kolemjdoucím: *Pozor na popeláře! Dáma by neměla vycházet bez klobouku! Nehrbte se! Apokalypsa přijde v úterý!* Eva si proroka s červeným deštníkem za deště, rozbitými sluneč-
ními brýlemi, když svítilo sluníčko, a nákupním košíkem plným igelitek za jakéhokoliv počasí docela oblíbila. Jed-
nou či dvakrát týdně mu kupovala sendvič a on ji pokaždé nabádal, aby se víc usmívala. Za jeho šedivým kabátem se růžověla cukrárna sousedící s krámkem charity, čistírnou, kadeřnictvím a levnou restaurací s čínskou a thajskou ku-
chyní. Mezi kadeřnickým salonem a čínskou restaurací čer-
veně svítily dveře s vyhořelým neonem jako z padesátých let, stočeným do nápisu „Scorpio Club“, před nimiž bez vý-
jimky – tedy alespoň v době, kterou mohla Eva posoudit – vysedával chlápek s vlasy na ježka. Obličejem budil dojem, že ho někdo vytvaroval z modelíny a pak ho zmáčkl dvěma prsty, takže se rozpláclým nosem dotýkal věčně vlhkého horního rtu. Mezi vyhazovačem z Východu a prorokem bez domova se vytvořil složitý vztah. Vyhazovač se s ním někdy dělil o cigarety, někdy na něj syčel nelibě znějící slova v ruš-
tině nebo polštině, nebo jakou východoevropskou řečí to mluvil, ale většinu času se ty dvě neměnné postavičky Evina panoptika prostě jen nebraly na vědomí.

Scorpio měl údajně nabízet tanec v klíně, ale Eva tam viděla vycházet nebo vycházet jenom vyhazovače s ježkem. Nijak se nad tím nepozastavovala, protože čas mezi devátou

a pátou nejspíš nepatřil k provozní špičce striptýzového klubu. O to zvláštnější bylo, jak pilně vyhazovač strážil dveře klubu právě v dobu, kdy se tam nic nedělo. Klub sestával ze tří podlaží za fasádou z šedivých cihel a na každém patře byla dvě okna se špatně zataženými, zelenošedými závěsy, které se zřídka kdy rozhrnovaly a nikdy se za nimi nesvítilo. O životě uvnitř svědčily jen předměty na parapetech: květináč, občas hrneček nebo časopis, popelník či sklenka od vína. Jediným dalším tvorem, kterého Eva kdy zahlédla překročit práh klubu, byl bílý králík s černými tlapkami, který jednou v počátcích Eviny redaktorské kariéry vyhopkal na chodník. Eva překvapeně sledovala z okna, jak se ušák na ulici zarazil a vyjeveně obrátil přičapnutou hlavičku nalevo a pak napravo, jako by se nedokázal rozhodnout, kudy se dát. Ten klíčový problém mu bohužel zabral tolik času, že ho svalnatá portýrova ruka beze spěchu shrábla z chodníku a podala lapené stvoření zpátky do dveří. Eva v nich stihla zaznamenat postarší baculatou ženu s červeným šálem kolem hlavy. Zabalila bránícího se králíčka do záhybů šatů a zmizela v tmavé chodbě.

Nedlouho po tom nezdařeném pokusu o útěk se Evě naskytl první pohled na osůbku s protáhlým kostnatým obličejem a hluboko posazenými očima. Bylo nezvykle slunečné podzimní poledne, děti rozkopávaly listí, na lavičkách u stolků se nad polévkami a sendviči v šátcích či kloboucích choulila sešlost obědvajících a Eva zvedla hlavu od opravovaného rukopisu právě ve chvíli, kdy skulinou mezi závěsy v pravém horním okně klubu, přímo naproti tomu jejímu, vykoukla ženská postava v leopardím tílku.

Nebyla to bordelmamá, která předtím stopila králíka, ale někdo mnohem mladší. Jakmile Eva vzhledla, postava si rukou shrnula z tváře zplihlé zlaté vlasy a zmizela za závěsem.

Podruhé ji Eva zahlédla uprostřed léta, když po Goodge Street táhli příslušníci hnutí Hare Krišna, za zpěvu mahá-mantry pokyvovali do rytmu těch osvobozujících dětských slabik vyholenými hlavami a rozdávali letáky ženám, které pokuřovaly před místním supermarketem a charitou. Eva pozorovala usměvavé krišňáky a nepřítomně zvedla pohled k zatemněným oknům klubu. I přes závěsy bylo patrné, že zpěv procházejícího hloučku zaujal i děvče v protějším okně. Eva se usmála. Po chvíli ta naproti asi vycítila Evinu pozornost a vzhledla. Jakmile se jejich oči střetly, zařala si ruku do hlavy jako pařát, odhrnula si vlasy z čela a poodstoupila od okna. Eva se na ni dál usmívala přes dvě okenní tabulky a stoupající opar letního londýnského smogu, ale závěsy už se zase spojily s temnotou uvnitř.

Když Eva neopravovala pravopis nebo nežírala z okna, pročítala občas některý z hromady nevyžádaných rukopisů, kterým se u nich nelichotivě říkalo cajdáky. Pokaždé když rozlepovala nějakou tu obálku, zmocňovalo se jí vzrušení, ale po pár minutách už přeskakovala celostránkové věty bez interpunkce o vyzývavých služkách se zlatým srdcem či jep-tiškách v hedvábných punčochách. Rukopisy často chodily s průvodními dopisy o romantickém či strastiplném životě autorek. Evě nepřipadalo fér hodnotit citové problémy lidí na základě jejich literární produkce, ale mnohokrát se přesvědčila o tom, že nejnudnější souvětí na světě plodí léčene alkoholičky, ačkoliv s nimi zdatně soupeří autorky, které

se zbavují závislosti na heroinu. Oběti zneužívání mívaly většinou poměrně poetickou duši, a to i v přeslazených romancích. Maniodepresivní spisovatelky podávaly nevyvážené výkony. Účetní byly šílené. Tu a tam přiložily autorky k rukopisům i nějaký ten dáreček: plátek žvýkačky, ručně balenou cigaretu. Některé zasílaly i bizarní fotografie: u Evy vedla polonahá slečna s kolagenovými rty ve vagonu newyorského vlaku a v těsném závěsu za ní byl chlap převlečený za Santa Clause v podřepu na toaletě s tváří stejné barvy jako stažené kalhoty. Eva si nepřestávala lámat hlavu, čím je měla fotka přesvědčit, když Echo Books pod pozlátkem na obálkách vydávalo jen lehce erotickou romantiku pro ženy.

Potrětí zahlédla děvče ze Scorpia začátkem srpna, když se převlékala na večírek u příležitosti knižního křtu. Čas od času u ní skončila pozvánka na nějakou tu slavnostní příležitost, na niž se nechtělo její šéfce, dvaasedmdesátileté dámě s dlouhými zářivě bílými vlasy až pod zadek, která všem říkala „drahoušku“ přízvukem BBC, ale tu a tam si na ni vzpomněli někde na propagačním oddělení, když potřebovali zalidnit určitou akci. Eva se tam obvykle producovala s rozlévaným bílým vínem nanejvýš půl hodinky, aby ji někdo zaznamenal – většinou aniž by prohodila jediné slovo.

Nanášela si zrovna u okna redakce rtěnku v posledním zamrknání sluníčka, než se venku spustí další díl deštivého seriálu. Z té sedí už začínalo mrholit. Našpulila na sebe do zrcátka ve šminkách rty, vzhledla a v protějším okně znovu uviděla to děvče, tentokrát v potrhaném župánku

namísto leopardího tílka. Bylo kolem šesté a prostor mezi okny rozmazával dešť, ale v té blízké siluetě rozpoznala vysoké čelo a propadlé oči – drobounká stažená ústa. Děvče se dívalo přímo na ni. Eva čekala, že se zase odvrátí, ale mohla by přísahat, že ta postava otevřela pusu, aby něco řekla. Civěla přímo před sebe, na Evu, a docela určitě pohybovala rty. Možná se bavila s někým, koho Eva nemohla za závěsem vidět, nebo si jen tak pro sebe zpívala. Ale ať už ta naproti u okna dělala cokoli, trvalo to krátce. Eva mrkla, a když oči znovu otevřela, za oknem přes ulici už nikdo nestál.

Když Eva zaznamenala děvče potřetí, zmocnil se jí stejný pocit, jako kdyby v parku procházela kolem osamělé straky nebo jí přes cestu přeběhla černá kočka. Bezděky jí projelo bláznivé mravenčení, ačkoliv věděla, že straky a černé kočky a slečny za oknem jsou naprosto neškodné. Ale i tak byla celá nesvá, když chvíli nato dorazila na večírek na St James's Street. Konal se v pánském klubu Brooks's se stukovaným stropem a minulostí aristokratického hýření, zapsanou do koberců skvrnami od vína a lidských výměšků. Na stěnách visely portréty a kolem velkých oken splýval těžký samet. Šlo o recepci na počest novináře, který své společenské sloupky shrnul do knihy pod názvem *Zahraniční věci*. Obálka s pozvánkou, na níž tentokrát stálo její jméno, se jí na stole válela tři dny, ale Eva tu neviděla nikoho, koho by znala. Sešlost sestávala převážně z opilých obstarožních novinářů. Přítomné ženy měly nabalzamované tváře – vyhlazená oční víčka a čela bez vrásek. Ovšem mumifikované

dámy vypadaly lépe než ostatní s jemně popraskanými vrstvami nadějných základů. Eva kroužila kolem shromážděných. Zprava ji sledoval portrét muže s odulou tváří v soudcovské paruce a s vrásčitými ústy a obočím, které trčelo daleko od očních důlků. V kroužku před ní stálo několik pánů podobného vzezření, jen paruka jim chyběla. Jednomu se po tvářích táhlo mřížoví červených žilek a protkávalo se mu na vetché pleti nosu, jinému pod očima visela dvojice váčků. Všichni se šklebili a pili.

Eva si usrkla vína a všimla si slečny u stolku se štosy knih. Zjevně se s autorem znala a živě se s ním v koutě bavila. Rty měla namalované stejným odstínem růžové jako květiny na šatech s dlouhými rukávy, přešlapovala z nohy na nohu, zastrkávala si vlasy za uši a uhlazovala si látku na bocích. Husté blond vlasy jí dělila pečlivá pěšinka na straně, takže jí s téměř kovovým leskem padaly přes polovinu obličeje. Kdyby se dal zmapovat směr pohledů v celé místnosti, srážely by se v ohnisku kolem místa, kde se bavila s letitým autorem. Sbíhaly se k ní v kradmých okamžicích a letmo ji vstřebávaly, kousek po kousku: ramínko, vykroužené poprší, vyklenutý nárt, až si každý z hostů mohl odnést její tělo a tvář ve dvaceti dílcích puzzle a doma si ji poskládat.

Eva mrkla na telefon. Půl osmé. Možná půjde Luke z kanceláře dřív a mohli by se sejít někde na večeři a pak pokračovat v partii scrabblu, kterou rozehráli v kocovině minulou neděli, kdy sledovali Reginu, jak volně plachtí po parku. Měli ve zvyku nechávat partii rozehranou třeba týdný a deska čekala na konferenčním stolku v obývací, až bude mít jeden z nich další volnou chvilku a něco

přiloží. Luke taktizoval, rád propojoval vějíře slov písmenky za hodně bodů, zatímco Eva pokud možno skládala pořádná slova, i za cenu nižší hodnoty. Teď se těšila, že sestaví ROZCHOD (10 bodů). Až ho opustí, budou jí jejich partie scrabblu chybět.

Eva odložila prázdnou sklenku na nejbližší stůl s potřísněným ubrusem a chystala se pomalu vypařit z místnosti směrem k šatně u toalet.

Dámské záchodky v klubu Brooks's lemovaly nahnědlé obkladačky osvětlené jedinou jasnou zářivkou na stropě. Nikdo tam nebyl a Eva vylovila ze dna kabelky rtěnkou, konečky prstů odstranila z lepkavé špičky pár chloupků, boky se zapřela o pultík s umyvadly a naklonila se k zrcadlu. Při tom zpozorovala, že kabinka za ní je zamčená a zpoza dveří se ozval povzdech.

„Říkal mi, že mě miluje jenom občas,“ postěžoval si hlas v kabince. „Jak mi něco takovýho vůbec může říct? Dokáže všechno tak podělat. Tak já už musím,“ oznámil hlas. „Musím se vrátit na tu příšernou recepci.“

Eva zakroužila rtěnkou, vrátila na ni víčko a zamířila do nejvzdálenější kabinky, kde bouchla dveřmi a zakašlala, aby upozornila na svou přítomnost, a hlas tak mohl pokračovat v hovoru mimo toalety, z doslechu. Nastalo ticho. Eva čurala.

„Říkala jsem ti, že se se mnou vloni na silvestra rozešel v posteli? Nekecám, přímo když byl ve mně,“ rozhovořil se opět hlas. „Leží na mně a najednou se zastaví a podívá se na mě, a že prý už na to nemá. A já na to, že aby si s tím nelámal hlavu a že jsme oba pili a tak, jenomže z něj

vypadne ‚já myslím nás dva, já už nedokážu předstírat, že jsem s tebou šťastnej‘.

Eva zvedla obočí a přemýšlela, jak z toho vybruslit.

„To ti bylo tak ponižující,“ drmolil dál hlas. „Ale říct mi, že mě miluje jenom *občas*, to je teda vrchol.“ Po odmlce pokračoval. „No dobře, dobře. Hele, já se za tebou zastavím. Teď se tam musím vrátit mezi ty paka. Na někoho čekám.“

Následovala další pauza a trvala tak dlouho, že Eva neviděla jinou cestu k úniku než spláchnout, natáhnout si punčochy s čerstvým okem na kotníku a otevřít dveře. Než si domyla ruce, vyšla z kabinky i dotyčná a s leknutím zaznamenala Evin pohled v zrcadle. Skvostná blondýna, kterou předtím viděla s autorem, se rychle vzpamatovala a vyslala k Evě omluvný poloúsměv. Lodičky na jehlách držela v rukou a vypadala mnohem drobnější než předtím – možná metr šedesát –, rozhodně menší než Eva. Rozrušením jí zčervenaly oči, a ačkoliv přímo neslzela, rozmazala si řasenku. Hodila lodičky na zem a vklouzla do nich, takže se dostala zpátky na Evinu úroveň.

„Neodcházíte, že ne?“ pronesla rychle směrem k zrcadlu spíš než k Evě. „Teprve se to tu rozjíždí. Ani jsem vás vevnitř neviděla. Každopádně odejít nesmíte. Potřebujeme vás tady, abyste nám to tu trochu omladila.“

„Omlouvám se,“ přinutila se Eva k úsměvu do zrcadla a domyla si ruce.

„Prostě to s ním potřebuju skoncovat, to je všechno,“ kývla blondýna hlavou směrem ke kabině, aby zdůvodnila předchozí rozhovor. „Řekne mi, že mě miluje jenom *občas*! Není to hrozný?!“

„Třeba vám jenom nechtěl nic nalhávat. Nikdo nesrší láskou čtyřicet hodin denně.“

„Možná,“ připustila a naklonila hlavu. Dotkla se navlhých očí, ale šmouhy si neutřela. „A vy jste?“

„Eva.“

„Grace,“ usmála se na ni s pokývnutím, a než si Eva dosušila ruce, pokračovala Grace v konverzaci přes tekoucí vodu a bzukot vysoušeče. „Večer nato – na Novej rok po silvestru, co to se mnou skoncoval... teda po minulým silvestru, takže už je to nějakou dobu zpátky, jo? – jsem ho vyrazila z bytu a on spal na lavičce v parku a uhnal si lehčí zápal plic a drkotaly mu zuby, když mi zaklepal na dveře a přines mi kytku, a já jsem potřebovala přidělat v obývací poličku, no a nějak se to pak semlelo, zkrátka jsme tu epizodu přešli. Jeden z nás měl odejít už dávno. A on se k tomu nikdy neměl, nikdy. Všichni občas zapochybujeme, no ne? Mně o pochybnostech nemusí nikdo nic vykládat.“ Grace si utřela vlhkost pod očima a ještě víc si je rozmazala. Dlouhé rukávy šatů končily úzkými manžetkami kolem drobných zápěstí a ta v nich působila o to křehčeji. „Pochybnosti bych mu nevyčítala,“ probírala to dál Grace, „ale jestli hodlá věčně měnit názor, tak ať si ty svoje pochybnosti laskavě nechá pro sebe. No ne?“

Eva setřepala poslední kapičku z rukou a zvedla kabelku z pultíku. „Tak ať vám to dobře dopadne,“ popřála jí s nuceným úsměvem, otočila se směrem ke dveřím a poprvé se na Grace podívala jinak než skrze poďobané zrcadlo. Měla uličnický profil, ale jakoby vykroužený velmi jemnou tužkou. Růž už nesvítla tak výrazně, jako když ji Eva poprvé

uviděla na recepci, ale rty ještě slabounce lemovaly zbytky růžové. Pleť měla olivovou a hladkou dokonce i v ostrém světle zářivky.

„Dělám propagaci těm *Zahraničním věcem*. Vy jste novinářka?“ pokračovala Grace, ačkoliv Eva už měla ruku na klíce, aby odešla.

„Dělám redaktorku v Echo Books,“ řekla Eva a nechala kolem sebe projít jednu z těch nabalzamovaných dam.

„Ty jsme všechny četly ve škole!“ usmála se Grace. „*Ulíbej mě k smrti*, na tom bylo Echo. Nebo *Lásku nelze zastavit*.“

„Hodně štěstí s recepcí.“ Nabalzamovaná dáma vešla dovnitř a Eva vykročila ze záchodků.

„Já z večírků strašně nerada odcházím,“ prohlásila Grace za Evou. „Vždycky si myslím, že bych přišla o něco úžasného. A když jdeme s někým na večeři, tak mívám ve zvyku – a Justina to přímo vytáčí – vzít si kabelku a kabát a pak si ještě při loučení musím s každým důvěrně popovídat.“ Zasmála se, trochu příliš hlasitě, až to znělo neupřímně. „Justin říká, že polovinu všech večírků trávím v šále a kabátě.“ Eva na chodbě vrátila Grace úsměv. Stála vedle schodiště a Grace otálela u vstupu do lokálu a nespouštěla z Evy oči.

„Tak hezkou zábavu,“ ukončila to Eva. Otočila se ke schodišti a už se neohlédla, jestli ji ta neznámá sleduje bláhovými očima. U východu si oddechla, že se jí zbavila.

* * *

Po večeru v klubu Brooks's se Evě zdálo, jako by jí skutečně přeběhla přes cestu černá kočka. Přisuzovala to děvčeti za oknem Scorpia. Cestou domů zvedla z chodníku nacu-caný *Evening Standard*. Šla po St James's Street na Piccadilly a pak úzkým labyrintem uliček přes Soho s rozlitou září z barů a odlesky špinavých kaluží, kolem čínské trafiky s vějíři z červeného papíru a dračími maskami za výlohou, kolem pornografického knihkupectví, vyhledávaného obchůdku s mraženými jogurty, který tu otevřeli teprve vloni. Na přední stránce *Standardu* byla fotografie plachtící Reginy nad titulkem „VOLNÁ JAKO PTÁK“. „Stovky Londýňanů i nadále sledují, jak hvězda zoologické zahrady Regina už třetí den odmítá vrátit se do zajetí.“ Eva stránku odtrhla a zastrčila si ji do kapsy. Zaklonila hlavu, jako by mohla zahlédnout Reginin zahnutý zobák a svaštěné obočí, zpod něhož opovržlivě přehlíží Londýn. Představila si Reginu, jak proplová smogem mezi budovami, útočí na nemluvnata v kočárcích nebo zarývá pařáty do vlasů milenců, když se ruku v ruce toulají večerem. Minula Silver Place a dál pokračovala v noční procházce směrem k nároží Charlotte Street a Goodge Street. Zastavila se mezi fotografickým studiem a zabeđeným pajzlem, před nímž tvrdě spal prorocký bezdomovec a z příkrývek a svetřů mu vykukovala jen špinavá tvář. Vyhazovač z klubu tiše vysedával na židličce před červenými dveřmi a kouřil jednu cigaretu za druhou. V rozmáčklem obličejí měl toho večera zádumčivý výraz. Eva popošla o několik kroků dál, až ji od redakce Echo Books dělilo jen pět vchodů, a zamračeně sledovala prázdná okna Scorpia, za jejichž chatrnými závěsy nebylo vidět nic